বিদ্যাসাগর বিশ্ববিদ্যালয়

VIDYASAGAR UNIVERSITY

Question Paper

B.A. Honours Examinations 2021

(Under CBCS Pattern)

Semester - VI

Subject : SANSKRIT

Paper : C 13-T

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.
The figures in the margin indicate full marks.

[ONTOLOGY AND EPISTEMOLOGY]

अधोलिखितेषु यथेच्छं **चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं** प्रदेयम् : $15 \times 4 = 60$

1. भारतीयदर्शनानां विभाजनं तेषां प्रवर्तकानां नामानि च विलिख्य प्रत्येकं मतवादः उल्लिख्यताम्। 5 + 5 + 5

2. तर्कसङ् ग्रहे कानि प्रमाणानि स्वीकृतानि? प्रमाणानां करण-व्यापार-फलानि च उल्लिख्य प्रत्यक्षप्रामायाः स्वरूपं विशदीक्रियताम्। 2 + 6 + 7

3. न्यायवैशेषिकमते द्रव्यं कति विधम्? आद्यचतुर्णां द्रव्याणां लक्षणं विभाजनं च लिख्येताम्। 3 + 6 +6

4. 'गुणाश्रयः द्रव्यम्'—इति नियमानुसारं कस्मिन् कस्मिन् द्रव्ये के के गुणाः आश्रीयन्ते लिख्यन्ताम्। 15

5. न्यायवैशेषिकोक्तं द्रव्यलक्षणं किम्? अन्नंभट्टकृतद्रव्यलक्षणे काणादीयानुगत्यं परीक्ष्यताम्। 4 + 11

6. भारतीयदर्शनानां लक्ष्यं निरूप्यताम्। 15

Vidyasagar University

7. केषाञ्चित्त्रयाणां टीका लेख्या : $3 \times 5 = 15$

(i) परिणामवादः

(ii) सत्कार्यवादः

(iii) अयथार्थानुभवः

8. संक्षेपेण पञ्चदशप्रश्नानामुत्तरं संस्कृतेन देवनागरीमाश्रित्य च उत्तरय : $15 \times 1 = 15$

(i) दर्शनशब्दस्य का व्युत्पत्तिः ?

(ii) भक्तिरसानुप्राणीतं दर्शनशास्त्रं किम् ?

(iii) वास्तववादिदर्शनशास्त्रं किम् ?

(iv) वेदान्तेतरं द्वैतवादिदर्शनं किम् ?

(v) विवर्तवादः केषां सिद्धान्तः ?

(vi) बहुत्ववादिदर्शनशास्त्रं किम् ?

(vii) किमस्ति पदार्थलक्षणम् ?

(viii) के के सन्ति अभावपदार्थाः ?

(ix) सर्वद्रव्यसाधारणगुणाः के ?

(x) कानि पञ्च कर्माणि ?

(xi) बुद्धेर्लक्षणं किम् ?

(xii) के च प्रमाभेदाः ?

(xiii) वाक्यस्य लक्षणं लिख्यताम्।

(xiv) बौद्धानां के के सम्प्रदायाः सन्ति ?

(xv) मिथ्याज्ञानस्य लक्षणं किम् ?

(xvi) प्रत्यक्षप्रमाणमात्रं केन स्वीकृतम् ?

(xvii) कः भवति आरम्भवादी ?

(xviii) तन्तुपटयोः कः वादः स्वीकृतः ?

Vidyasagar University